

Koulujakelutuki kannustaa luomun käyttöön – jo 28 % koulumaidosta luomua

Monen kunnan päiväkodeissa ja kouluissa tarjotaan jo luomumaitoa, jonka käyttöä EU tukee korotetulla koulujakelutuella. Intoa luomumaidon käyttöön olisi enemmänkin. Tuen käyttöä rajoittaa kuitenkin se, että ruokapalveluja tuottavat yritykset tai yhtiöitetyt liikelaitokset eivät voi sitä hakea.

Ruokaviraston tilastojen mukaan lukuvuoden 2020–2021 aikana kouluissa ja päiväkodeissa juotiin koulujakelutuella tuettua luomumaitoa yhteensä noin 2,8 miljoonaa litraa ja luomumaidon osuus kaikesta koulujakelutukea saaneesta maidosta oli noin 28 prosenttia. Vastaavasti koulujakelutuettuja luomuhedelmiä ja -vihanneksia syötiin noin 15 000 kiloa, joka oli vain 2 prosenttia kaikesta koulujakelutukea saaneista hedelmistä ja vihanneksista.

Koulujakelutukea voi hakea koulujen ja päiväkotien omistaja, yleensä kunta, tai tuotteiden toimittaja, kuten meijeri tai tukkuyritys. Moni kunta onkin korkeamman koulujakelutuen innoittamana vaihtanut luomumaitoon. Luomumaitoa juodaan esimerkiksi Helsingissä, Oulussa, Ikaalisissa, Nurmeksessa, Lumijoella, Muuramessa ja Kouvolassa. Ruokapalvelut tuottava yritys tai liikelaitos ei kuitenkaan voi tukea tällä hetkellä hakea, mikä rajoittaa tuen käyttöä osassa Suomen kunnista.

”Monessa kunnassa olisi halu siirtyä luomumaidon tarjoamiseen, erityisesti kun sille on mahdollista saada korkeampaa koulujakelutukea. Harmillisesti koulujakelutuki jää näissä kunnissa hakematta hankalan byrokratian takia, jos kunnan ruokapalvelut tuottaa yksityinen ruokapalvelutuottaja tai yhtiöitetty liikelaitos”, sanoo Savon koulutuskuntayhtymän projektipäällikkö Anu Arolaakso.

Päijät-Hämeessä halutaan lisätä luomun käyttöä

Päijät-Hämeen ateriapalvelu on yksi niistä ruokapalvelutuottajista, jotka haluaisivat aloittaa luomumaidon tarjoamisen toimipisteissään. Yritys toimittaa Lahden alueella päivittäin 15 000 lounasta painottuen varhaiskasvatukseen ja kouluihin. Tällä hetkellä yritys käyttää luomuna säännöllisesti esimerkiksi hiutaleita ja suurimoita, maitoa ruuanlaitossa, porkkanasosetta, kahvia, tofua ja banaania.

Päijät-Hämeen Ateriapalveluiden kehittämiskoordinaattori **Outi Luukkonen** kertoo, että luomun osuus kasvaisi helpoiten vaihtamalla luomuksi tuotteita, joita kuluu määrällisesti paljon. Haasteena on hänen mukaansa usein saatavuus, hinta tai jalostusaste. Päijät-Hämeessä kiinnostaisikin luomun korotettu koulujakelutuki ruokajuomana tarjottavalle luomumaidolle sekä luomukasviksille ja -hedelmille.

”Meillä on tavoitteena löytää kaupungilta oikea taho, jonka kanssa koulujakelutukea voidaan hakea. Helpointa tietenkin olisi, että voisimme tuoda niin sanotusti valmista pöytään ja hakea tukea kaupungin puolesta, mutta tällä hetkellä se ei ole mahdollista”, Outi Luukkonen sanoo.

Lahden kaupunki on asettanut kunnianhimoisen 70 prosentin tavoitteen luomun käytölle päiväkodeissa ja kouluissa tarjottavissa aterioissa, ja tavoite ohjaa myös Päijät-Hämeen Ateriapalvelujen toimintaa. Outi Luukkonen kertoo, että yritys onkin lähtenyt innolla mukaan Luomutetaan ruokapalvelut -hankkeeseen, jossa tavoitellaan luomun käytön lisäämistä vähintään 25 prosenttiin hankkeen aikana 2022–2024.

”Uskon, että hankkeessa mukana olevien 11 pilottiruokapalvelun yhteinen luomun käyttövolyyymi riittää mahdollistamaan ammattikeittiöille sopivien luomutuotteiden kehittämisen ja jalostusasteen nostamisen. Lisäksi toivomme saavamme erityisesti hankintaosaamista ja hyviä toimintamalleja, esimerkiksi juuri koulujakelutuen hyödyntämiseen”, kertoo Outi Luukkonen.

Mikä koulujakelutuki on?

Koulujakelutuki on EU:n täysin rahoittamaa tukea, jota myönnetään rasvattomalle maidolle tai piimälle (0,19 euroa/litra) sekä jogurtille, viilille, rahkalle ja juustolle. Lisäksi tuen piiriin kuuluu useita kasviksia ja marjoja (65 % arvonalisäverottomasta kilohinnasta) kuten lanttu, porkkana, tomaatti ja herukat sekä kevätlukukaudella myös tuontihedelmiä kuten appelsiini ja banaani. Korotettuna sitä myönnetään tietyille luomutuotteille, esimerkiksi rasvattomalle D-vitaminoidulle luomumaidolle ja -piimälle (0,38 euroa/litra) sekä joillekin luomujuureksille, -marjoille ja -hedelmille (75 % arvonalisäverottomasta kilohinnasta).

Lisätietoja:

Anu Arolaakso, Savon koulutuskuntayhtymä/EkoCentria, puh. 044 785 4048, anu.arolaakso@sakky.fi

Aura Lamminparras, Pro Luomu ry, puh. 040 5568097, aura.lamminparras@proluomu.fi

Savon koulutuskuntayhtymän, Pro Luomu ry:n ja Savonia-ammattikorkeakoulun Luomutetaan ruokapalvelut -hankkeessa on mukana koko ruokaketju. Tavoitteena on tuottaa ruokapalveluille konkreettisia malleja luomun käytön lisäämiseksi ruokalistalle ilman hankintakustannusten nousua sekä lisätä vuoropuhelua ketjun toimijoiden välillä ja näin parantaa luomutuotteiden saatavuutta.